

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor. Félévre . . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.		Felelős szerkesztő: BITTERMANN SÁNDOR.	Kiadótulajdonos: BITTERMANN NÁNDOR.	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.
--	--	--	---	--

Huszonhat itélet.

Egy hónappal ezelőtt Versec város közgyűlése megelégedve a parlamentben folyó ellenzéki komédiát, vétót kiáltott a Justh-párt könnyelmű hősei felé. Erre a jelre, nyár közepén, mikor pedig alszik a vármegyei élet, páratlan gyorsasággal megmozdultak a többi törvényhatóságok is. A nehézkesen mozgó municipiumok, melyek akkor jöttek legutoljára lázba, mikor a koalíció megalakult, egymásután ültek össze, hogy elítéljék az obstrukciót. Egy hónap alatt az ország összes törvényhatóságainak harminc százaléka tiltakozott a névszerinti szavazások ellen, melyek leszállítják és megbélyegzik a parlamenti nivót.

Huszonhat municipium, a felük egyhangulag, döntött a kérdés fellett, vajjon rokonszenvezhet-e az ország az ellenzék mostani magatartásával? Tulnyomó többség, ahol nem az egész gyűlés mondotta ki, hogy a Justh-párt technikázása

nem lelkesíti és nem lázítja fel az országot; ellenkezőleg, minden intelligens ember elfordul a szavazó héroszoktól. A Justh-párt most is, mint a választáskor, azzal a devizával ment a hareba, hogy az ország intelligenciáját meggyőzze elvei helyességéről; és ime, most, tizen-négy hónappal az általános választások után megint olyan feleletet kaptak az országtól, hogy nem telhetik benne örömük. Az urnák előtt már egyszer megtizedelték őket, most pedig félelmetes egyöntetűséggel itéli el az ország a megmaradottak haremodorát.

És mit mondhat e bizalmatlansági lavinával szemben az ellenzék? Arra egyetlen eset sem volt, hogy törvényhatóság mellettük nyilatkozott volna meg. Néhol, kicsiny politikai klubokban, a helyi érdekek tanyáin, összeverődött néhány emberük és elkiáltották: Éljen Justh Gyula! Tisztelet, becsület a szabad véleménynyilvánításnak és tisztelet, becsület a falusi kaszinók

politikai éleslátásának, ezek a helyi kis bizalmak nem esnek olyan sullyal a latba, mint egy komoly municipium megokolt döntése. Gondoljuk meg, hogy ezek a kisebb ellenzéki klubok nem is cselekedhetnek másképp, minthogy bizalmat szavaznak a saját pártjuknak. Hiszen erre a célra jöttek létre s ha még ezt a kis bizalomnyilvánítást sem tudnák rendesen elvégezni, akkor egészen bátran feloszolhatnának.

Ezek a kis pártkörök pedig nem képviselhetik az ellenzék előtt az ország valódi hangulatát. A közvélemény valódi kifejezői a megyék; ezt maga az ellenzék vallotta boldogan, mikor a megyék őket támogatták és bennük látták a jövő reményét. Akkor bezzeg az alkotmány legfontosabb biztosítéka volt a vármegye; és ma éppen e miatt az ő egykori megállapításuk miatt sem lehet közömbösen napirendre térni a huszonhat magyar törvényhatóság harsogó szava és

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer és csemege üzlete ZOMBOR. Kávé és tea behozatal a termelő országokból.

Miért fölösleges ma már, hogy kávé és tea szükségleteit
::: a fővárosban vagy Trieszti cégeknél szerezzé be? :::

Mert fenti cég nagyarányu forgalma révén ezen cikket nagymennyiségben egyenest
a termelő országokból szerzi be, és így módjában áll bármily nagy Import-céggel
::: a versenyt felvenni, oly módon, hogy a LEGFINOMABB minőségű :::

KÁVÉT vagy TEÁT

aránytalanul olcsóbban szállítja mint a trieszti stb. cégek. 🐾 🐾 🐾 🐾

ÁLTALÁNOS KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDŐ

„COLUMBIA“ pörkölt kávéink árjegyzéke:

„COLUMBIA“	igen finom keverék	1 kilo	. . .	3-60 K
„	Sebastiano	1 kilo	. . .	4-— K
„	Ceylon	1 kilo	. . .	4-40 K
„	Kingston	1 kilo	. . .	5-— K
„	Karlsbadi	1 kilo	. . .	6-— K
„	gyöngykávé	1 kilo	. . .	4-40 K

1 postacsomag 4 1/2 kilo vételnél bérmentve. 🐾 🐾 *—72 🐾 🐾 Kérjen árjegyzéket!

BOURBON a legkiválóbb cigaretta-
:: hüvely és papír. ::

Hamu és ártalmas zsiradék nélküli.

Gyári főraktár és elárúsítás:

30-28

Zomborban, a különlegességi tőzsdében.

tiltakozása fölött. A megye megmaradt a közvélemény kifejezőjének; csak ők változtak meg, ők lettek államtitkárokból demagógok és excellenciásokból anarchista szociáldemokraták. És nem a megye romlott meg, ha most tiltakozik ellenük, hanem ők váltak lehetetlen figurákká.

Az obstrukciót itéli el minden hang, mely az országban hivatalosan megszólal, de a védelmére egyetlenegy sem kél. Ez nyílt számadás: nem kell senkinek a parlamenti forradalom. Ha az obstrukció hősei a saját szakállukra, minden érintkezést megszakítva az országgal, folytatják a játékot, ám lássák, meddig packázhatnak a közvéleménnyel!

Rémláttatás. Valamely vérmes reményeket tápláló szabadkai egyszer felbocsátott egy *bellon d'essai*-t, melynek lángbetűs transzparentje azt hirdette országnak-világnak, hogy a Vojnitsok buzgólkodása révén Bács-Bodrog vármegye székhelyét át fogják helyezni Zomborból Szabadkára. Mindnyájan mo-

solyogtunk a szabadkai lokálpatriotizmusnak e naiv kísérletén, csak a helybeli függetlenségi és 48-as párt — szokása szerint jobb tudomása ellenére — igyekezett komolynak láttatni a dolgot, mert jó szernek ígérkezett politikai tőke kovácsolására s alkalmasnak kedvetlen hangulat keltésére vármegyénk vezérpolitikusi ellen. Nem méltattuk figyelemre e hiu erőlködést, míg a megye határain belül maradt, hol mindenki tudja, mit tartson róla, de most, hogy nem átalották ugyanigy informálni egy fővárosi politikai napilapot s általa az egész országot is, szükségesnek tartjuk a leghatározottabban hangsúlyozni, hogy az a hír, mintha a Vojnitsok a vármegye székhelyének áthelyezésére törekednének, teljesen légből kapott kóhalmány.

Az új telefondíjzabásról.

A magyar posta vezetősége javaslatot dolgozott ki az új telefondíjzabásról, melyet részletes tárgyalás előtt hozzászólás végett megküldött az összes érdekelt köröknek és testületeknek.

Évek óta hangzik a panasz, hogy a mai díjzabás felette bonyolult.

Az új tarifa szakít a mai bonyolult díjrendszerrel. Megszünteti a hálózatoknak díjazás szempontjából négyes

(városi, környékbeli, törvényhatósági és interurban) csoportba való fentismertett osztályozását s ehelyett csak helyi és távolsági forgalmat közvetítő hálózatokat különböztet meg.

Ha a javaslatnak egyéb érdeme nem volna, már ezzel az egyszerűsítéssel is bőven rászolgált annak a közönségnek elismerésére, amely a régi beosztással sohasem tudott megbékülni s nem egyszer utalt arra a visszás helyzetre, hogy egy és ugyanazon vármegye területén belül különféle díjakat szednek az előfizetőktől, csak azért, mert az egyiket városinak, a másikat környékbelinek, a harmadikat meg törvényhatósági előfizetőnek hívják.

Az új tarifa a jelenlegi díjrendszer megváltoztatásával orvosolja mindezeket a bajokat. A helyi forgalomra a díjazást arányossá teszi a hálózat terjedelmével és a használat mérvével, aki többet beszél, többet fizet. Az érdekeltséget jelenleg terhelő hozzájárulásokat megszünteti; vezetéket, állomást saját költségére az állam ad.

A környékbeli és törvényhatósági forgalom áttér az általános díjzabásról a beszélgetésenként való díjazásra, mely ugy itt, mint a távolsági forgalomban általánosságban, a zónarendszer elvének megfelelően, a távolsággal növekedő arányban díjazza a beszélgetéseket. Nincs többé egységes ár. Minden beszélgetésnek a távolság szerint megszabott külön díja van. Megszűnik a zaklatás, aminek az üzletemberek vannak kitéve

Philosophia mortis.

Irta: Dr. Pataj Sándor.

— Ezek? Erős bizonyítékai annak az elméletnek, amelyből kiindultunk. Hogy a halál ténye, időpontjának az elérkezése nem ok a gyászra, a fájdalomra. Mert ime, épen az általad most említett élőhalottak példája mutatja, hogy a család, ha logikus akar lenni, akkor kezdi siratni, amikor beviszik a szanatoriumba, nem pedig akkor, amikor kiviszik a temetőbe. Épen az idén ismerte el egy ismerős szép özvegy asszony, hogy az összes részvénytulajdonosok közt, amelyeket kapott, az enyém volt a legőszintébb, amikor a férjének a tébolydában történt elhalálása alkalmából részvétemet fejeztem ki „ahhoz a csapáshoz, amelynek a sulya — megkönnyebülés”. Hogyha a végelválás ilyen módon történik, hogy az ember előbb azért nem sir, mert hiszen még nem halt meg a rokon, csak sulyos beteg, aztán meg azért nem sirhat, mert hiszen az tulajdonképpen már nem is ember volt, hanem vegetáló tárgy, amely megszűnt létezni...

— Olyan, mint amikor narkózisban vágják el valamelyik testrészünket.

— Igen. Itt a sirást abban a percben kellett volna elkezdni, amikor az orvosi tudomány kétségtelenül megállapította, hogy a lelki beteg elméje örökre elborult.

— Vagyis amikor a narkotizálás megkezdődött. De hogy mikor kell lemondani kezdeni, ezt az orvosi, ugynevezett „tudomány” a legkritikább esetekben állapítja meg helyesen és azért nem is bizunk benne, hanem inkább bizunk a felgyógyulásban, és elmulasztjuk ilyenképen a gyászolás helyes időben való megkezdését.

— Ugy vagyunk vele, mint azokkal a szeretetteinkkel, akik Ausztráliába költöznek. Föltételesen bucsuzunk tőlük örökre is, de nem sirhatjuk meg, mert hiszen ép erőben kelnek utra. Még akkor sem biztos a halál tudata, ha hirt kapunk arról, hogy a hajó soha sem érkezett célhoz, elpusztult, mert hiszen nincs kizárva, hogy valahol a maorik szigetén, mint „Prófeta” él.

— Ha jól tudom, Orth Jánosért máig sem volt udvari gyász.

— Nem figyeltem meg, hogy volt-e. De a logika azt kíváná, hogy miután ez évben nyilvánították holtta törvényszéki eljá-

rás útján, most, az ítélet jogerőre emelkedésétől számítva, hirdessenek udvari gyászt.

— Amelyet, mint más udvari gyászoknál is szokás, néha 1—2 napra felfüggesztenek, ha nagyon fontos, örvendetes események, királylátogatások sat. jönnek közbe.

— No ez elég bolond szokás. Olyan ez, mint az egyszeri kis gyerek esete, aki, amikor hosszas bögés után egyszerre csak elhallgat, és az anyja örömmel vigasztalja, hogy jól teszi, ha már nem sir többé, azt feleli, „de még sirok, csak kipihenem magamat!”

— Az az önkényesen kirótt gyász, amely a portugál anyakirálynőért 15 nap, az angol királyért 8 nap, ugyanevvel a logikával fel is függeszthető, tetszés szerint be is szüntethető, mindenesetre erőszakolt és ösztönesség nélkül való. De neked, mint az istenes és kegyeletes intézmények hívének bizonyára nagyon imponál, mert az „isten kegyelméből” valók így rendelik. Ez felel meg az ő észjárásuknak.

— Lucas a non lucendo.

— Nekem ugyan nem imponál. És azt hiszem, az udvarnak épen úgy Hekuba, mint

azok részéről, akik más telefonját oly kiváló előszeretettel veszik igénybe sűrűn ismétlődő és mindig sürgős üzenetek közvetítésére.

A javaslat a helyzeten a korlátolt számú beszélgetési rendszer beállításával is segít. Kétféle bérletet tervez. Olcsóbbat a kisebb forgalom, drágábbat a nagyobb forgalom számára. Bizonyos beszélgetési minimumra (120 hívásra) nézve kimondja ugyan a kényszert, de azon túl (10,000 hívásig) minden előfizető maga állapíthatja meg foglalkozásához vagy üzleti szükségletéhez képest évi beszélgetéseinek számát és ezzel egyúttal a bérösszeget is, melyet a beszélgetések száma szerint évente fizet. Tetszés szerint bérelhet az előfizető olyan állomást, melyet csak kimenő vagy csak beérkező hívásokra, vagy mindkét célra egyaránt kíván használni. Az előbbieket részleges üzemű állomásoknál a hívások száma a tizedet nem haladhatja meg. Aki ennél többet beszél, annak egy helyett több állomást kell bérelnie.

Az évi beralapdíjból és beszélgetési díjból áll. Az alapdíj a használatra átengedett vezetékért és készülékért egyenesen számított átalány, amiért a bérlő csak a használat lehetőségét szerzi meg. A használatért beszélgetési díjat külön fizeti.

A kevesebb beszélgetést igénylő emberek, akiknek évi forgalma 1200 beszélgetésig sem terjed, társas vezetékét bérelhetnek évi 600 hívásra.

Érdeme a javaslatnak, hogy számolva a közönség fokozódó igényeivel, nem zárkózik el azoktól az újításoktól sem, amelyek a telefont egyrészt a kevésbé módosabb osztály részére is hozzáférhetővé teszik, másrészt ennek a már nélkülözhetetlen intézménynek jobb kihasználását sokszorosan elősegítik.

Egészen új intézményeket honosít meg a javaslat a konnektoros berendezés, a telefonüzenet, az állandó össze-

köttetés és az éjjeli bérlet rendszeresítésével.

A konnektoros berendezés arra szolgál, hogy a bérlő telefonját szobáról-szobára viheti, nappal az irodában s éjjel a hálószobájában használhassa.

A telefonüzenet arra való, hogy akiknek nincsen telefonjuk s elfoglaltságuk, vagy a nagy távolság, vagy más okok miatt a nyilvános állomásokról személyesen nem beszélhetnek, írásban közölhessék mondani valójukat a legközelebbi központtal (postahivatallal), mely azt telefonüzenet alakjában mondja be az illető előfizetőnek.

Lehetővé teszi e javaslat azt is, hogy a központ szolgálati óráin túl terjedő időre az előfizetők, a helyi és távolsági hálózatokban egyaránt állandó összeköttetést kapjanak, ami nem csekély előnyt jelent azoknak, akiknek gyártelepük, irodájuk s üzletük van, mellyel éjjel a magánlakásból is érintkezésben kívánnak lenni.

Ezek az új telefonrend nagy vonásai.

H I R E K.

Kinevezés. A király dr. Karácson Gyula máramarosszigeti kir. alügyészt, zombori földinket, kir. ügyésszé nevezte ki.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fijátovits Péter sajkágyörgyei közszéki iskolai id. min. tanítót jelen állásában megerősítette.

Városey érsek emléktáblája. Városey Gyula kalocsai érseknek az érseki templomban levő sirja fölé művészi emléktáblát állított az érseki egyházmegye káptalanja. Az emlékművet, melyet Tóth István budapesti szobrászművész mintázott, ez év őszén fogják felavatni.

Nyári mulatság DERNYÉN. A vakáció befejezéseül szép és sikerült mulatságot rendezett a dernyei fiatalság Fogl Antal vendéglőjében. Szép számmal gyűltek össze a vendégek nemcsak helyből, hanem Bácsból, Bácsordasról, Hódáságról és Zomborból is. Lauber muzsikája kiválóan kirradt tartotta együtt a szép társaságot.

nekem. Mert különben nem csinálnák ilyen önkényesen. Hogy a hívek parancsszóra sirjanak, megszakítsák a busulást, esetleg nevensenek, ha közben egy „theatre paré” van, és azután megint sirjanak.

— Ezeknél a hivatalos lap közleménye az a zsilip, amely a loyális alattvalók könnyeinek a patakját megnyitja és elzárja.

— Csakhogy megegyeztünk.

— Jól van. Elfogadom az érvelésedet abban, hogy a halál dátuma nem az a szilárkő, amilyenek eddig tartottuk, hanem bója a tengeren, amely ide-oda mozgatható. A kedvedért hajlandó vagyok elfogadni azt is, hogy jó messzire hátra tolható, későre tehető. De valahol a bója láncának a hossza is véget ér, valahol meg van kötve és egy bizonyos távolon túl el nem húzható. A veszteség csak veszteség marad és az önámításod csak mérsékelheti a fájdalmat, de teljesen el nem oszlathatja azt a különbséget, amely a „volt” és a „nincs” között van.

— Ami valaha volt, az van is. A hőből erő lesz, az erőből hő. Az emberi élet a produkálható értékek előállításánál használt kazán fűtése. Kihül, ha elvégezte a dolgát,

de az előállított új értékben teljesen érvényesül és megvan.

— Dem Mimen flicht die Nachwelt keine Kränze!

— Dehogy nem. Ma már nemcsak a szobrász, a festő, az építész, az író és a kömüves művei maradnak meg, hanem a színészé is. Még pedig nemcsak a gramofonban és a kinóban, hanem az alakításban, a rendszerben, amelyet ő teremtett, és amely esetleg iskolát csinál. Így csinálhat iskolát az orvos új kezelési rendszere, a tanító módszere sat. De nem kell, hogy mindenkit ilyen érték alakjában lássunk tovább a halála után. Ez csak az értéket teremtő, tehát az értékes emberekre vonatkozik, akiknek az elvesztése jobban fáj, mint az értéktelen, mondjuk haszontalan embereké.

— Megfigyelted, milyen szokatlan már — a nyelv tulzásainál fogva — ha valamely szót nem használunk átvitt értelemben? Azt mondtad, hogy „haszontalan”, mert azt akartad mondani, hogy „haszon nélkül való”, és szinte bocsánatot kért a hangod, hogy a helyén való szót alkalmaztad. (Vége köv.)

Népgyűlés. A zombori szociáldemokrata párt szeptember hó 10-én délelőtt 10 órakor a Szentháromság-terén nyilvános népgyűlést tart.

Záróünnepély. A zombori ruházati szakkiállítás f. évi szeptember 3-án délelőtt 11 órakor befejezést nyer, melyre a n. é. iparpártoló közönséget és iparosokat ezennel meghívja a rendezőség.

A zombori lóversenyek. A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi szeptember hó 30-án és október hó 1-én Zomborban lóversenyt rendez. Az első napon öt futam lesz következő sorrendben: 1. Mezőgazdák versenye. Díj 350 korona. 2. Lovar-egyleti díj. 1000 korona. 3. Urlovasok díja. (Gátverseny.) 1200 korona. 4. Handicap. 1800 korona. 5. Államdíj. 1300 korona. — A második nap négy futamból áll: 1. Zombori díj. 1200 korona. 2. Bácsmegeye díja. 2400 korona. 3. Gátverseny handicap. 1500 korona és 4. Zárhandicap. 1500 korona.

Utazás a drágaság felé. Majdnem tizenöt millió métermázsával kevesebb tengeri és kilenc millió métermázsával kevesebb burgonya terem ebben az évben Magyarországon, mint az előző esztendőben. Ez azt jelenti, hogy mintegy négyszáz millió koronával kevesebbet ér az idei termés ebben a cikkben az 1910. évinél. Bár a nemes gabonaművek termésénél körülbelül tíz millió métermázsányi többlet ezt a hiányt majdnem egészen eltünteti, mégis rendkívül szomorúságot jelentenek az országra a mai termésjelentések szomorú számai. Mert a gabonatermés sikere után joggal azt hittük, hogy az országnak sok baján legalább a termés enyhíthet valamit. Most aztán kiséül, hogy a behordott termés értéke a tavalyit sem üti meg. Ami egyúttal jelenti a legszükségesebb élelm. cikkek további drágulását.

Aki mindenkit becsapott. Érdekes szélhámossá fölélt itélkezett hétfőn a szegedi törvényszék. Sarnyai Márton magyar-kanizsai írrok uton-utfélen híresztelte, hogy rövid idő alatt dús gazdag ember lesz, megnyerte a főnyereményt. Akivel csak találkozott, mindenkinek azt mondta: „holnap utazom Budapestre a pénzért.” A holnapból hetek teltek el és Sarnyai még mindig Magyar-kanizsán lézengett. Közben azonban mindenkit becsapott. Pénzt kért és kapott is a hiszékeny emberektől — főnyeremény reményében. Ilyen módon ezeket esalt ki a hiszékeny emberektől. Sikkasztott is. A rászedett emberek végre is megunták a folytonos „holnapozást” és Sarnyait csalásért följelentették. A szegedi törvényszék két évi és hat hónapi börtönre ítélte a szélhámossá.

Thököly-ut 10. sz.

Thököly-ut 10. sz.

FELHÍVÁS.

BUTORT akar venni, az Aki **BUTORT** bizalommal forduljon hozzám. **∴ Raktáron vannak:**

polituros hálószobák, ugymint: kőris-, cseresnye, zebra stb. Továbbá: modern ebédlők, kredencek és uri szobák.

!! MEGRENDELHETŐK: !! szalonok, könyvtárak, valamint

eredeti **BRONZUTÁNZATU** butorok.

Irodák, kávéházak és olvasótermek részére butorok mindennemű színben saját tervem szerint készpénzért, vagy részletfizetésre is.

50—27

Tisztelettel

Szpevák Béla,

— műipari butorkészítő, —

ZOMBOR, Thököly-ut 10.

Szüreti multság. A zombori öszmunkásság folyó hó 24-én a Répits-féle vendéglő kerthelyiségében szüreti multságot rendez.

Rémes öngyilkosság. Kishegyesen borzalmas módon lett öngyilkos Dudás Péter vasuti munkás. Éjjel hirtelen felugrott ágyából, magához vette rozsdás fegyverét, kiment a kertbe, a fegyvert a homlokához illesztette s egy kalapáccsal addig ütötte a megrozsdásodott ravaszt, amíg a fegyver el nem sült. A golyó szétrovasolta koponyáját és Dudás azonnal meghalt. Az öngyilkos üldözési mániában szenvedett s többször megtörtént, hogy éjjel megszőkött családjától s napokig bolyongott étlen-szomjan.

Ügetőverseny. A Bácskai Ügetőverseny Egyesület folyó évi október hó 8-án Zomborban ügetőversenyt rendez.

Megölte a fiát. Az alkohol ismét gyilkos fegyvert adott egy ember kezébe, hogy gyilkoljon vele. És az öntudatlan ember megfogadta az alkohol tanácsát és meggyilkolta a saját édes gyermekét. Az alkohol elvégezte véres munkáját. A gyilkos apát letartóztatták, a szerencsétlen gyermeket pedig, aki az édes anyja védelmére kelt, elföldelték. Az egyik már néma, a másik meg a fogságban várja sorsa fordulását. Galgóczi János jánoshalmi gazdálkodó a múlt pénteken fejezte be az aratási munkálatokat és ennek öröme nagy dárídót csapott. Egész éjjel ivott és csak szombaton hajnalban vetődött haza. Természetesen nagy lármát csapott. A lármára felébredt az asszony és 20 éves Antal nevű fia. Az asszony szidni kezdte az urát, hogy nyári munkaidőben ahelyett, hogy munkája után nézne, folyton a koreszmában tivornyázik. Az ember sem hagyta magát. Figyelmeztette feleségét, hogy hagyjon félbe perlekedésével, mert különben baj lesz. Az asszony azonban tovább szapulta az urát. Midőn a részeg ember látta, hogy felesége a perlekedéssel nem hagy fel, két oly hatalmas pofont adott neki, hogy az asszony nekiesett az ágyának. Erre már a fia is közbevetette magát és anyja védelmére kelt. A felbőszült apát ez annyira kihozta sodrából, hogy felkapta az asztalon levő kenyérvágó kést és azt markolatig döfte a fia hasába. A szerencsétlen gyermek jajszó nélkül összeesett. A gyilkos apa, mint aki dolgát jól végezte, ruhástul az ágyba dőlt és mélyen elaludt. A kétségbeesett anya rögtön orvosért futott és közben a véres tettről értesítette a csendőrséget is. A fiut már megmenteni nem lehetett. Meghalt. A gyilkos apát letartóztatták és beszállították a szabadkai ügyészség fogházába. Kihallgatásakor azzal védekezett, hogy nagyon részeg volt és nem tudta, mit cselekszik. Tehát gyilkolt az alkohol.

Elütötte a vonat. Zsikits Dusan újvidéki földbirtokos múlt hó 28-án nejével és gyermekével kocsin a szállásról hazajövet, a vaskapunál még át akart jutni a sineken; de a vonat elérte a kocsit hátulját, minek következtében a kocsit eltörött, az egyik lónak lába törött s a kocsiban ülők messze kiröpültek. Az asszony és gyermek sértetlen maradt, Zsikits azonban az eséstől arcán, orrán jelentékenyen megsérült.

A legelőbirtokosságok költségvetése. Felmerült esetről kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a földművelésügyi miniszter, hogy a legelőbirtokosságok költségvetése nem igényli a vármegye közigazgatási bizottságának jóváhagyását. A szerzetlen birtokosság ügyvitelét a községi elöljáróság díjtalanul köteles ellátni. A birtokossági költségvetés nem foglalható össze „legelőalap” elnevezéssel a községi költségvetéssel.

A Dunába ugrott. Múlt hó 29-én a Gizella nevű személyszállító hajóról, ép midőn Újvidéken kikötött, egy 60 éves munkásnak látszó férfi beleugrott a Dunába. A Timók csavargózós őrszolgálatot teljesítő matróza észrevette s Kaloecay parancsnok azonnal mentőövel mentőesónakra rendelte alkalmazottjait, akiknek sikerült az áldozatot kifogni és élesztési munkálatok után eszméletre téríteni.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáról augusztus hó 28-tól szeptember hó 5-éig Zomborban lesz, kéri a hölgyközönséget, illetve mélyen tisztelt vevőit, kiknek kívánságára szívesen teszi tiszteletét, hogyha óhajtanak nála fűzőt rendelni, szíveskedjenek **bajai címére, vagy Hirth János ur és Matuschek Béláné divatüzlete címén Zombor (Kossuth-utca) vele tudatni.** 4-4

Vármegyei közgyűlés.

(Vége.)

A 463—472. pont alattiak jóváhagyattak:

463. Dunagárdony határozata a Kneffely Gyula-féle per tárgyában.
464. Sajkásszentiván határozata Rózsa Ferenc irnok fizetés előlege tárgyában.
465. Mozsor község határozata jarványkórház céljaira vett ingatlan tárgyában.
466. Csurog község határozata Pávkov Lyubomirné sz. Miklós Mária törleszi engedélye tárgyában.
467. Veprod község határozata a szabadkai állami gyermekmenhelyen apolt gyermekek után felmerült díj kifizetése tárgyában.
468. Felsőszentiván község határozata Huber Ferenc tanító helyettesi működéséért járó díjazása tárgyában.
469. Bátormonostor község határozata Borsay Jenő községi segédjegyző lakbér segélyezése tárgyában.
470. Martonos község határozata a tiszai korona kerület irányában fenálló tartozása tárgyában.
471. Mohol község határozata Erdélyi Fülöp térítvénye tárgyában.
472. Obecse község határozata a volt tiszai korona kerület vagyoni viszonyai rendezése tárgyában.
473. Michailovits Kornél alispán kérelme nyugdíjaztatása iránt, ugy ezzel kapcsolatban az ezt visszavonó kérvénye. — Nyugdíjaztatik.
474. Császár Péter főszolgabíró kérvénye nyugdíjaztatása iránt. — Nyugdíjaztatik.
475. Magyar Országos Állatorvos Egyesület kérelme segély iránt. — 100 korona engedélyeztetik.
476. A magyarországi birlapírók nyugdíjintézetének kérelme anyagi támogatás iránt. — 500 kor. adományoztatik.
477. Matyus Ferencné kérelme özvegyi nyugdíjának megállapítása iránt. — 220 kor. megállapittatik.
478. Özv. Szaich Gyuláné, özv. Dobsinszky Lodomérné és özv. Szilvási Jánosné kérelme özvegyi nyugdíjuk megállapítása iránt. — Megállapittatik.
479. Peity Mihály, Althen Henrik, Vujkov Miklós utkaparók kérvénye nyugdíjaztatásuk iránt. — Megállapittatik.
480. Körtés és Órszállás községek kérvénye az órszállás—körtés—gádori községi (közvetlen) köztutnak a törvényhatósági köztutak hálózatába leendő felvétele és kiépítése iránt. — Pótlásra alispánnak kiadatik.
481. Csantavér község kérvénye a csantavéri vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági köztutnak kiépítése iránt. — Kérelemnek hely adatik.
482. Kerény község kérvénye a kerény—topolya—zentai trvb. közut Kerény—Kossuthfalva közötti szakaszának kiépítése iránt. — Kérelemnek hely adatik.
483. Frank J. és társa utépítési vállalkozók kérvénye határidő meghosszabbítása iránt. — Megadatik.

484. Az első szabadkai géptégla és cementáru gyár részvénytársaságának, mint építő vállalkozónak határidő meghosszabbítás iránti kérvénye. — Megadatik.

485. Havas Jenő utépítési vállalkozó határidő meghosszabbítás iránti kérvénye. — Megadatik.

486. Ujverbázi munkásgimnáziumi bizottság kérvénye segély iránt. — 1500 korona engedélyeztetik.

487. O- és Ujverbász községbeli társulati polgári leányiskola kérelme évi 3000 korona segély iránt.

488. Dr. Gál Ödön tb. főügyész kérvénye tisztelet díjának megállapítása iránt.

489. A zentai Munkásgimnázium Bizottság kérelme az eddig élvezett 2000 korona segélynek az 1911—12. tanévre való megszavazása tárgyában. — Megszavaztatik.

490. Gróh János ösziváci lakos segély iránti kérelme. — Megállapittatik.

491. Horák György moholi lakos segély iránti kérvénye. — Megállapittatik.

492. Jakobi Vilmos és társa úsziváci lakosok segély iránti kérvényük. — Megállapittatik.

493. Popov Voin csurogi lakos segély iránti kérvénye. — Megállapittatik.

494. Krém József csataljai rendőr kérelme végkielégítés iránt. — Elutasittatik.

495. Buscbacher József apatini kisbíró kérelme végkielégítés vagy kegydíj iránt. — Elutasittatik.

496. Siegenheimer Ferenc bulkeszi rendőr kérelme végkielégítés iránt. — Elutasittatik.

497. Özv. Pavlovits Mladenné szül. Hefner Zsófia kérelme özvegyi ellátás iránt. — Megállapittatik.

498. Özv. Kapitány Mártonné kérelme néhai férje által befizetett nyugdíjarulek visszatérítése iránt. — Elutasittatik.

499. Fink Andras szépligeti rendőr kérelme végkielégítés iránt. — Elutasittatik.

500. Özv. Jankovits Janosné kérelme kegydíj es nevelési járulek iránt. — Megállapittatik.

501. Eckert Andras szeghegyi rendőr kérelme végkielégítés iránt. — Elutasittatik.

502. Letenai Ferenc volt dunabökényi rendőrvetető kérelme nyugdíj, illetve segély megállapítása iránt. — Elutasittatik.

503. Feher Jozsef, mint kisk. Feher Anna gyaujának kérvénye nevelési járulek iránt. — Megállapittatik.

504. Lukács Gyula jegyzőgyakornok kérvénye tanulmányi segély iránt. — Utalványoztatik.

505. Tomanovits György kérelme községi jegyző földjévedelmének megállapítása iránt. — Megállapittatik.

506. Dr. Bata Lukács kérelme túlélvezett illetmény visszafizetésének elengedése iránt. — Leirasba hozatik.

507. Trifunovics Kriszta kérvénye segélyezése iránt. — Elutasittatik.

508. Manhold Pálné segélyezése iránti kérelme. — Elutasittatik.

509. Lengyel József segélyezése iránti kérelme. — Elutasittatik.

510. Petó Mihály kérelme segélyezése iránt. — Elutasittatik.

511. Csernack Péter kérelme segélyezése iránt. — Megszavaztatik.

512. Balás Péter állatorvos oklevelének meghirdetése. — Meghirdettetik.

513. Schneider Fülöp állatorvos oklevelének meghirdetése. — Meghirdettetik.

514. Török Dávid állatorvos oklevelének meghirdetése. — Meghirdettetik.

515. Fűrj Róza, Orth Freund Erzsébet, Koch Schmidt Katalin, Kovács Danes Sára, Wolf Weber Magdolna, Stefesik Pálné, Milovánovics Kovács Perszida, Somogyi Hanni Anna, Strausz Zwick Anna, Magyar Müller Marianna, Franyó Zsimber Verona, Szabó Dréber Anna, Marjanovics Jelena és Cssecsuk Etinszki Koszana szülésznök okleveleik meghirdetése. — Meghirdettetik.

516. A vármegyei háztartási és a vármegyei kezelés és feltügyelet alatt álló alapok 1910. évi zárszámadásai. — Jóváhagyatnak.

517. Sajkásgyörgye, Tündéres, Pacsér, Ada,

Nadalja község 1908. évi, Órszállás, Csantavér, Szilágyi, Alsókabol, Sztapár, Bácsfeketehegy, Szeghegy, Oszivác, Bezdán, Szond, Gábor 1909. és Béreg, Bácsborsád községek 1910. évi közpénztári számadásai. — Részben jóváhagyatnak, részben marasztaltatnak.

Az 518—522. pont alattiak jóváhagyattak:

518. Oszivác, Magyarkanizsa, Martonos, Szeghegy, Vajszka, Bacskulak, Obcese, Ne mesmilitics községek 1910. évi, Csantavér, Ujverbász, Tiszakálmánfalva, Béreg, Dérnye, Szond-1911. évi pótköltségvetései.

519. Tataháza, Doroszló, Turja, Apatin, Szilágyi, Bácsszentiván, Oszivác 1911. évi költségvetése.

520. A sajkás községek által létesített Ferenc József alapítvány zárszámadása.

521. Ujverbász, Veprőd, Dunacséb, Vaskút községek elhagyott gyermekek segélyalapjáról 1910. évre szerkesztett számadásai.

522. Apatin község 1910. évi gyámpénztári számadása.

Művészet — Irodalom.

A család kincse. Szébbnél-szebb elbeszélések, költemények, értekezések, szövegképek, műmellékletek, könyvdiszkek tartálnak a Kultura 9. számában. Valóságos diszkertje irodalmunknak... és művészi kincse minden család szalonjának. A Kulturát a haladás, a fejlődés jellemzi. Szerkesztője a legszerencsésebb műveltséggel válogatja össze témáit és képeit. Modern minden részében és finom minden ízében. A Kultura egész munkálkodása a szűztiszta irodalom és tökéletes művészet gondos, szerető ápolása. A 9. szám tartalma: Consul: Béke és kultúra. Büky György: Óreg falu. Havas Zoltán: Mary Kaznek. Boros Ferenc: A hugom sírjára. Vajda Ernő: A cseléd. Ámon Vilmos: Az idegasszony. Bányai Károly: Gyermekkori bűnök. Boros Ferenc: Két asszony. Szigethy Edith: A pillangó! Zsirkay János: Jegyzetek. Harsányi Lajos: Ősz van a nádon. Palágyi Lajos: Dramaturgiai tanulmányok. Ifj. Remetey Dezső: Nyári dal. Falk Richard: Intermezzo. Komlós Aladár: Zártkapujú várak. Andriška Károly: Pijada. Bačso Béla: Egy szomorú nap. Szemző Pál: Öngyilkos gondolat. Hangay Sándor: Dacos ének. Köveskúti Jenő: Vizözön és egyéb elbeszélések. Ifj. Remetey Dezső: Allah Akbar. Hangay Sándor: Művészeti krónika. — Képek: Lukácsy Lajos: Magdolna. Késő bánat. Első támadás. Első kísértés. Szalay Pál: Köveskúti Jenő ex librise. Könyvdiszkek: K. Fangh Dezső és Szalay Pál.

Dörmögő kirándul. Legjobb rajzoló művészeink vetekednek egymással Sebők Zsigmond pompás alakjának, Dörmögő Dörmötörnek, a világjáró mackónak megrajzolásában. A magyar gyermekek e legkedvesebb alakjáról most a Jó Pajtás legújabb, augusztus 27-iki számába kitűnő művészi, Faragó Géza rajzolt pompás, mulatságos képet. E számnak tartalma különben is rendkívül gazdag. Lampérth Géza és Benedek Elek irtak bele verseket, Sebők Zsigmond, Szívós Béla, Schöpflin Aladár elbeszéléseket, ugyancsak Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dörmötör tátrai utazását, folytatódik Zsoldos László érdekes regénye is. A rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki e szám gazdag és változatos tartalmát. A „Jó Pajtás” előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fill. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatószámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala (Budapest, IV., Egyetem-u. 4.).

„Mely esetekben van válópernek helye?” Ily címen a „Házassági Szemle” kiadásában egy rendkívül praktikus és nélkülözhetlen népies könyv jelent meg, mely az összes magyar házasság-felbontó okokat igen ügyes beosztással, könnyen érthető nyelven tárgyalja. A könyvet — melynek szerzője dr. Gerő Ernő budapesti ügyvéd, ismert házassági író — nemcsak a jogász világ, hanem a nagyközönség is, melynek eddig hasonló népies utmutató nem

áll rendelkezésére, rendkívül értékesen használhatja. A könyv szép kiállításban, címlapján a való készülő házasságoknak egymással szembeni bős gyűlöletét ábrázoló frappáns képpel jelent meg. — Megrendelhető 1 (egy) korona készpénz vagy levélbélyeg ellenében a „Házassági Szemle” kiadóhivatalánál Budapest, VII., Király-u. 57. vagy bármely hazai könyvkereskedő utján.

A „Vasárnapi Ujság” augusztus 27-iki száma egész sorát hozza a kiváló érdekességű közleményeknek. Egy cikk és képek a firenzei arckép kiállításán bemutatott magyar vonatkozású képekről szólnak. A pécsváradi Kossuth szobor, a fővárosi nyomor tanyái, a Louvreből elloptott Mona Lisa, a budapesti Népopera építkezése, az iparművészeti múzeum ujan kiállított régi magyar faragványai, Israel, a most elhunyt nagy holland művész két pompás festménye, a rózsadombi új szerpentin-ut építése, a rimakokovai tűzvész adják a képek tárgyait. Szépirodalmi olvasmányok: Léva József és Pásztor Árpád verse, Kaffka Margit regénye, Béri Zsigmond novellája, Atherton angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: Sztrokay Kálmán cikke az újonnan felfedezett csillagokról, dr. Jancsó György, az elhunyt kolozsvári egyetemi tanár arcképe, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világ-krónika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két kor. 40 fillér.

Közgazdaság.

Szarvasmarhadíjazás Csantavéren.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület a csantavéri gazdakörrel karöltve augusztus hó 27-én Csantavéren szarvasmarhadíjazást rendezett.

A díjazáson úgy a vidék, mint Csantavér község gazdaközönsége részt vett. A bíráló bizottság tagjai voltak: elnök Törley Gyula, tagok: Balku Gyula gazd. felügyelő, Császár Péter nyug. főszolgabíró, Törley Bálint földbirtokos, Illés Sándor gazd. s. felügyelő, Sinkovits Kálmán gazdaköri elnök, Oszvár Péter gazdaköri alelnök, Kollin Vilmos közs. állatorvos, Göcző Imre, Máté József állatorvos Kossuthfalva, Inhoff József titkár.

A díjazásra felhajtott állatok 3 csoportban voltak felállítva a) Bajor országból importált jószág: 4 tehén, 4 borju, 1 tenyészbika. b) Dunántuli honi bevásárlás: 6 tehén, 3 borju, 3 üsző. c) A gazdák saját nevelése: 17 tehén, 7 üsző, 6 borju, 2 bika. Összesen 27 tehén, 10 üsző, 13 borju, 3 bika.

A díjakat a bíráló bizottság a következőképen osztotta meg:

Üszöknél: I. díjat 50 koronát László István, 30 koronát II. díjat Kiss István, III. díjat 20 koronát Erdősi János, IV. díjat 10—10 koronát Varga Mihály, Angyal Antal, Kovács Antal.

Teheneknél: I. díjat 80 koronát kapott Angyal Antal, II. díjat 60 koronát Berényi József, 50 koronát III. díjat László József és Magossy Kálmán, a 30 koronát IV. díjat Varga Mihály, Erdősi János és Veréb János, a 10 koronát V. díjat László István, Oszvár Illés, Bakos József és Veréb János.

Az eredményt Törley Gyula társelnök a gazdakörben hirdette ki, a hol lelkesítő beszédében a szarvasmarhatenyésztés fontosságát hangoztatta. A vendégeknek a szives közreműködésért Oszvár Péter akadémiai gazdász alelnök mondott köszönetet.

HIRDETÉSEK.

Zombor város felsőkereskedelmi iskolája alsó osztályában használatos

Összes tankönyvek

— majdnem teljesen új állapotban —

olcsó áron eladó. *—2

Cim: **FISCHER PÁL, Baja.**

Malomszakmában jártas

érettségi-vel bíró könyvelő

október 15-ére

3—1 — vagy —

november 1-re

ÁLLÁST KERES.

Szives megkereséseket kér:

SIMÁN FERENC

SZABADKA, városligeti malom.

!!MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!!

Mielőtt gazdasági motort cséplők, szeckavágók, morzsolók, darálók és kisipari gépek hajtására venne, okvetlen kérjen ajánlatot 50—30

VARGA N.

gépműhelye

ZOMBOR, Militicsi-utca 11.

saját rendszerű és saját készítményű

!! nyersolajmotorról !!

Legolcsóbb üzem és a legolcsóbb motor a világon!

Uzemköltség lóerőóránként 1 fillér!!

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlő: **Germaun I.**

GÖZFÜRDŐ:

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2, 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőkét hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan ::: friss viz. :::

!! KIADÓ LAKÁSOK. !!

A Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület Rákóczi-úti székházában az **I. és II. lakás folyó évi november 1-re kiadó.** Írásbeli ajánlatok szeptember 15-ig a gazdasági egyesülethez nyújtandók be. Választ október 1-ig ad az elnökség. A lakások villanyvilágítással és vízvezetékekkel vannak ellátva. A szobák padozata parkett. Az **I. lakás** villanyos lámpákkal is fel van szerelve. Az I. lakás áll 5 szobából, 1 előszobából. A lakáshoz tartozik 1 istálló, zárt felszerrel. A **II. lakás** áll 4 szobából és 1 előszobából. Mindkét lakás emeleten van kényelmes konyhával, továbbá éléskamrával, eselédshobával, külön pincével és fűskamrával, végül közös mosókonyhával.

8-1

Csemegeszőlő

**mindenkor frissen töröl
metszett, kapható Fló-
rián-utca 24. sz. alatt.**

3-1

1764. sz. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Vaskut községben végleg megürült 600 korona előleges havi részletekben felvehető javadalmazással ellátott irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek. Felhívom ennél fogva pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **szeptember hó 15-ig** adják be.

Baja, 1911. augusztus hó 14-én.

VOJNITS MÁTÉ,

2-1

főszolgabíró.

RENCZ JÓZSEF
vasrács és pénzszekrénygyára**KULA** (Bácsmegeye).

Telefonszám 7.

Telefonszám 7

Készít
**lépcső-,
erkély- és
folyosó-
rácszo-
tokat,
sir- és
sirbolt-
szegé-
lyeket,
vasabla-**

kokat stb. minden e szakmába vágó
— munkákat a legszebb kivitelben. —

Jutányos árak! 12-7 **Pontos kiszolgálás!**

**3-4 kovács segéd, valamint
3-4 lakatos segéd azonnali
— belépésre kerestetik. —**

KEIL-LAKK

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
Kerti butort fessünk zöldre,
Gyermekeknek örömére.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók:

8-1

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Bács: Resch József.
Hódság: Rausch Ede.
Kula: Récei Miksa.

Szabadka: Wachsmann Jenő és Tsa.
Títel: Nonnenmacher Endre.

14. szám.

II./1911.

Kihirdetés.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni, u. m.:

	Völegény	Menyasszony
Családi és utóneve és esetleg egyéb közelebbi megjelölése	Pollák Sándor	Berger Matild
Családi állapota	nőtlen	özvegy
Allása (foglalkozása)	füvegáru kereskedő	vegyeskereskedő
Vallása	izraelita	izraelita
Életkora és születési helye	29 éves, Vinkovci	45 éves, Csátalja
Lakhelye	Pozsega	Csátalja
Szüleinek családi és utóneve	néhaj Pollák Hermann néhaj Griesz Róza	Berger Albert néhaj Perlesz Janka

Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési helyi községi elöljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsek be. Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Csátalján és a „Bácska“ című hirlapban.

Kelt Csátalján, 1911. évi augusztus hó 23-án.

Szilvász György,
anyakönyvvezető.

24979. szám

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

alisp. 1911.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Az 1911—12. évi közuti költségelőirányzat terhére kiépítendő piros—ujvidéki törvényhatósági közut 0-00—4-540 km. szakaszán vállalatban teljesítendő építési munkálatok biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépitkezésnél akövetkező munkák lesznek vállalati uton végrehajtva:

a) alapkö, zuzott kavics, kötő- és fedőanyag előállítás, vasuti vagy vízi-szállítása, lerakása, a helyszínére való fuvarozása és a kőpálya előállítás; b) betoncsőátereszek építése.

Az egyes munkálatokra (munkanemekre) külön-külön is lehet ajánlatot tenni, de az egész munkálatra együttes ajánlat is tehető.

2. A munka (szállítás) teljesítésének határideje a munkaátadás napjától számított 16 hét, mely időbe a november 1-től március 1-ig terjedő téli időszak nem számítatik be.

3. Az ajánlatok egységárrakkal teendők; százalékos árengedményt, vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK ZOMBOR.“

Ajánlat a 24979. alisp. 1911. számú versenyárgyalási hirdetésben a piros—ujvidéki törvh. közut építésére vonatkozólag kiírt munkálatokra.

A kőanyagokra csakis a költségvetésben és a vonatkozó részletes feltételek 22. §-ában körülírt kövekkel tehető ajánlat. Az ajánlott kőanyag mindegyik fajtájából az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 db minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József-műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány, illetőleg ennek hiteles másolata is csatolandó. Csatolandó továbbá az ajánlati költségvetés, melynek megfelelő rovatába úgy az egységárak, mint a tételek összege is feltüntetendő. Az ajánlati költségvetés összefüzendő és aláírandó, a fűzőzsinór vége pedig ajánlattevő pecsétjével lepecsételendő. A kiírási művelethez a hivatalos költségelírásnyomat és árelemzés csatolva nem lesz és a pályázók által be nem tekinthető.

A kőanyagok szállítására vonatkozólag a m. kir. államvasutak vonalain az utépitkezések kőanyagaira érvényben levő, továbbá a helyi érdekű vasutakon Bács-Bodrog vármegyének biztosított viteldíj kedvezmények vállalkozónak is biztosíthatnak azzal a kikötéssel, hogy az anyagok a máv. vonalain 400 tonna, a h. é. vasutakon 200 tonna rakományval terhelt zárt vonatokban szállítandók, mert a kedvezmény csak teljes vonatokra érvényes.

Ezen körülmény ajánlattevők által a kőanyagok egységárainak felajánlásánál figyelembe veendő. Az ajánlattal bemutatott kőminták mindegyike kellően felragasztott címkével látandó el, melyre vállalkozó neve (cége) és a minta származási helye (bánya) tisztán és olvashatóan feljegyzendő.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1911. évi szeptember hó 26-ik (kedd) napjának délelőtti 9 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1911. évi szeptember hó 25-ik (hétfő) napjának déli 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás Zomborban a vármegye székházának I. emeleti kistermében 1911. évi szeptember hó 26-ik (kedd) napján délelőtti 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra (szállításra) vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek és részlettervek, az ajánlati költségvetés, rajzok, minták és az ajánlati minta a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenként 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház, II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat (szállítás) elnyerője — az ide vonatkozó munka (szállítási) feltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálathoz szükséges anyagokat (a szállítandó anyagokat) pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat (szállítás) odaitélése felett döntő hatóságok részére fentartatik azon jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassanak.

Zombor, 1911. évi augusztus hó 29-én.

Alispán helyett:

Dr. DEÁK,
főügyész.

Dr. FELES utóda

Haberfeld Samu²⁵⁻⁵

FOGTECHNIKUS,
budapesti egyetemi tanárok
volt I. assistense.

Ki akar

szép lenni?

Kevés hölgy van a világon, ki a FÖLDES-féle

Margit-Crème

arckenőcsöt ne ismerné. A bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, miteszt, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít és az arc ideális szép és üde lesz. Nemcsak az arc bőr, hanem a nyak, váll és kéz fehérítésére és szépítésére is legalkalmasabb. Az összes szépítőszerek között a

Földes-féle MARGIT-CRÈME

örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan és zsírtalan.

Nagy tégely 3, kicsi 1 korona, minden gyógyszertárban és drogeriában. Kiváló tolett-cikk: Margit-hőgypor (3 színben) 1-20 korona, Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcvíz 1 korona.

Tessék a záróvédjegyre ügyelni és csakis eredeti készítményt elfogadni, melynek ártalmatlanságáért és kitünő hatásáért felelősséget vállalok.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszer. ARAD.

Kapható Zomborban: Mihályovits István, Németh Ignác, Jakab István gyógyszerárakban. 7-6

Szülők figyelmébe!

Teljes ellátást

zongorahasználattal

== kaphat ==

vidéki iskolás leányka
vagy fiu

intelligens izr. uriháznál. 3-3

Bővebbet ezen lap kiadóhivatalában.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vadász uraknak szives tudomására hozni, hogy m. kir. lőporárudámban sajátkezüleg töltött kész és üres valódi angol Eley és Hirtenbergi töltények mindenkor kaphatók.

Magamat a t. vadász urak szives figyelmébe ajánlva, vagyok

20-19

kiváló tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár

Zombor, Kossuth L.-utca, a nagy tószáde mellett.

*

Kitünő téli szalámi kilója 4 kor. 80 fillérért kapható. ::

Gazdasági Takarékpénztár Rt. Zomborban.

Értesítés.

— A —

Gazdasági Takarékpénztár Rt.-nál
Zomborban

heti 1 korona befizetés s csekély pótdíj ellenében
1000, azaz Egyezer koronát

biztosíthat magának minden 20 és 60 év közötti egyén, aki az intézetnek újonnan szervezett **takarékbiztosítási osztályába** előzetes orvosi vizsgálat alapján tagul belép. — **A befizetések segélyegyleti mintára hetenként teljesítendőek**, az intézet által takarékbetétként kezeltetnek és **kamatoztatnak**. E befizetések **bármikor felmondhatók**, amely esetben az erre vonatkozó szabályzatok értelmében a teljesített **befizetések visszafizetnek**. — Amennyiben a befizető heti befizetéseit 15 éven át pontosan teljesíti, !!! a 15-ik év végén !!!

1 korona heti betét után
1000, azaz Egyezer koronát

kap s minden további 1 korona után, további 1000 koronát a Gazdasági Takarékpénztár Rt.-től Zomborban. Ha pedig a befizető 15 éven belül **bármikor** elhal, az esetben törvényes örökösei, vagy az általa előre kijelölt !!! kedvezményezett kap !!!

1 korona heti betét után
1000, azaz Egyezer koronát

s minden további 1 korona után további 1000 koronát a haláleset igazolása után **30 nap alatt**. Ezen, a haláleset alkalmával esedékes összegnek, a vonatkozó szabályok szerinti pontos kifizetését a hollandi „**DORDRECHT**” életbiztosító társaság (magyarországi igazgatósága Budapesten, V., Marokkoi-utca 2., saját palotájában) biztosítja !!! !!! és a !!! !!!

Gazdasági Takarékpénztár Rt.
ZOMBORBAN közvetíti.

A jegyezhető legcsekélyebb befizetés **hetenként 1 korona, aminek ellenében 1000 korona** s a legnagyobb befizetés **hetenként 50 korona, amelynek ellenében 50,000 korona** biztosítatik 15 évi idő elérésére, vagy időelőtti elhalálozás esetére. Csekély heti befizetés ellenében tehát bárkinek alkalma nyílik egyrészt arra, hogy számottevő összeget megtakaríthasson s ezzel esetleg jövődöbeli jólétének alapját megvesse, másrészt pedig arra is, hogy elhalálozás esetére hozzátartozóinak megélhetését biztosítsa.

E befizetések alapján a takarékpénztár kölcsönöket is folyósít.

Tagul bárki és bármikor beléphet, anélkül, hogy az év folyamán már lejárt heteket !!! utánfizetnie kellene. !!!

Nők és férfiak egyforma pótdíjat fizetnek!

Vidékiek befizetése postatakarékpénztári csekk útján, költség nélkül teljesíthető. Részletes felvilágosítások az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt mindenkinek készséggel adatnak.

Gazdasági Takarékpénztár Rvt.
ZOMBORBAN.

10—9

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Bácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és papucsokban. Hazai, kobrai és külföldi gyártmányokban.

Szalámi! Tisztán sertésbushból készült szalámi különként 2 korona 20 fillérért, valamint csemege-szalonna különként 2 koronájával kapható **Bogdán István** hentesüzletében Zombor, Zrinyi-utca 9.

Schlieszer Testvérek divatruháza Zombor. Minden idényre legnagyobb választékban kapható divatjelme, divatselyem, fekete szövetek, angol és francia batistok, szőnyegek. Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel választék és árakban.

Varga Kálmán butorműasztalos Zombor Kules-utca 7. sz. Készít legmodernebb kivitelben családi és uri szobaberendezéseket minta szerint pontos kivitelben; menyasszonyi butorok versenyképes árban úgy bel-, mint külföldi gyárakkal szemben.

Házi iparilag előállított **FEHÉRNEMŰEK** a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. — Délmagyarország legszebb áruháza Zomborban a „Menyasszonyhoz.” — Nagy raktár **divatkelmekben és vászonneműekben**. — Cégtulajdonos: **Spitzer Sándor**. Kossuth Lajos-utca. 50—26

Ehrlich Nándor fia épület- és disztribúciós vállalat. Állandó nagy raktár konyhaberendezési cikkekben. Rákóczi-ut 6. sz. Zombor.

Raics József polgári és katonai férfiszabó Zombor, Széchenyi-körut. Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Dobozkészítés. **Gromilovits András** könyvkötészetét (Zombor, Zrinyi-utca 1. sz.) dobozkészítésre berendezte és e szakmába vágó mindennemű dobozkészítést elvállal. Kataszteri birtokiv rendező dobozok állandóan raktáron. Könyvkötői munkák a legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett készíttetnek.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fürdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Sztanisits Milán üveg, porcellán, lámpa, ivókészlet, tükör- és képkeretraktára Zombor, Szent-György-tér, a városházával szemben. Új épületek beüvegezése, valamint e szakmába vágó összes munkák elvállaltatnak.

Schön Adolf könyv-, zenemű-, papírkereskedés és könyvkötészet Zombor, Kossuth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Ugry István kályhás és agyagárgyáros Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányu I-a Chamotte kályháit, tüzhelyeit stb. áruit. Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan eszközöltetnek.

Biebert János térfiszabó Zombor, Tököl-ut 12. A legelegánsabb ruhák a legrövidebb idő alatt elkészíttetnek. Szolid árak!

Höger Márton butor-asztalos Zombor, Széchenyi-körut. Elvállal háló- és ebédlőszobák berendezését, valamint e szakmába vágó összes munkák elkészítését.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sír-emlékek és butor-márványlapokban. Márványfűrészelés és csiszolás.

Zombori Iparosok Árucarnoka. Bácska legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.

Kisebb kőművesmunkákat, ugymint: átala-
kításokat, javításokat, fürdőkádakat, fayance- és keramit burkolatokat, rabie és betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal **Szávits János** kőművesmester Zombor, Orgona-utca 38.

Schneider János nyerges és kárpitos Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközöltetnek.

Nagy butoreladás! Olcsó! Jó! Tartós!
Özv. Adler Adolfiné butorkereskedése, asztalos és kárpitos műhelye Zomborban, Kossuth Lajos-utca. Főraktár: Sándor Béla-utca 9. — Nagy választék háló-, ebédlő-, nappali és uriszoba berendezésekben. Részletfizetésre is.

Berger R. szénkereskedő Zombor, Rökus-utca 21. — Belföldi és porosz kőszén, továbbá kocsz és vágott fa kicsinyben blombirozott zsákokban jutányos árban házhoz szállítva. Kocsz és szén waggonként nálam megrendelhető.

Nagy raktár elsőrendű zongorák és pianókban **Raab Károly** hangszerkészítőnél, Zombor, Zrinyi- és Orgona-utcában. — Legolesőbb zongora-kölcsön intézet. — Javítások és hangolások elfogadtatnak.

Igazság. Pataj Sándor republikánus lapja, Zombor. Egész évre 2 korona.

Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és képkeret raktár: **Scherer M.** Zombor, Kossuth Lajos-utca. Kárpitozott butorjavítás, képkeretelés és üvegezés. E szakmába vágó bármilyen munkák vidéken is elvállaltatnak.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolesőbban készít **Gooser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kintüntetve.

Bittermann N. és Fia

könyvnyomdája

:: ZOMBOR, ::

a vármegye palotájában

Csinos és izléses nyomtatványok a legrövidebb idő alatt készülnek.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.